

A painting depicting a scene of manual labor. In the foreground, a man with long hair and a beard is bent over, using a shovel to dig into the earth. He is shirtless and appears to be in a state of physical exertion. To his left, another man with a beard and long hair is sitting on the ground, looking towards the digger. The background is a simple, textured wall, suggesting an outdoor or semi-outdoor setting. The overall tone is somber and focused on the theme of hard work and risk.

**Zysk powinien być tego,
kogo jest ryzyko**

SKRYPT DLA NAUCZYCIELI

Cele

- pokazać, jak należy rozumieć ryzyko w życiu codziennym i w działalności gospodarczej
- pokazać, w jaki sposób można zarządzać ryzykiem

Osiągnięcia

uczeń:

- objaśnia na wybranych przykładach czym jest ryzyko
- identyfikuje dwa wymiary ryzyka w kontekście działalności gospodarczej
- wie jakie zabezpieczenia podjąć w zależności od prawdopodobieństwa i wagi

ryzyka

słowa kluczowe

ryzyko

prawdopodobieństwo

niepewność

zysk

strata

decyzja

wybór

2. Przebieg lekcji

1. Starter

5 minut

Zaproś uczniów do rozmowy na temat ryzyka. Wykorzystaj pytania:

- Na jakie ryzyko w codziennym życiu jesteś narażony ty i twoi rówieśnicy?
- Jak sądzicie, kiedy życie było bardziej ryzykowne: teraz, czy 50, 100 bądź 1000 lat temu?
- Czy zdarzyło wam się podejmować decyzje, rozpoczynać działania obarczone niepewnością, ryzykiem niepowodzenia, straty pieniędzy? Czy mieliście wtedy świadomość ryzyka?

Poinformuj uczniów, że słowo ryzyko pochodzi od starowłoskiego *risicare*, które oznacza odważyć się. Odważyć się, czyli zmierzyć się z czymś, podjąć się czegoś niebezpiecznego, skoczyć na głęboką wodę, skusić los, zagrać w ciemno, wystawić się na ryzyko. Czy na podstawie powyższych słów można powiedzieć, że ryzyko jest bardziej konsekwencją wyboru, niż nieuchronnym przeznaczeniem?

1. Poproś uczniów o napisanie dwudziestu skojarzeń do słowa ryzyko. Zwróć uwagę, że takie słowa jak niepewność, prawdopodobieństwo, strata, wybór są silnie związane z terminem ryzyko i pojawią się w jego definicji.

2. Definicja ryzyka

Mini-wykład, rozmowa nauczająca

10 minut

Zapytaj uczniów **czym jest ryzyko** w codziennym życiu, a czym w działalności gospodarczej. Jak można je zdefiniować? Zestaw definicje zgłoszone przez uczniów z definicjami słownikowymi (str. 3 skryptu dla uczniów).

Omów termin **mierzalna niepewność**.

Daj przykład: Wstajesz rano z łóżka, twoim celem jest toaleta. Ryzyko (mierzalna niepewność) czy dojdiesz do toalety jest b.male. Starszy pan o lasce idzie do sklepu choć jest gołoledź. Ryzyko, że upadnie jest wysokie.

3. Dlaczego rozważania o ryzyku są ważne dla przedsiębiorców?

Mini wykład, rozmowa nauczająca

10 minut

W krótkim wykładzie omów następujące kwestie:

- niepewność i ryzyko jako nieodłączna część życia
- ryzyko jako cena za zysk

Poleć uczniom, aby przeczytali ćwiczenie 6 (2 str. skryptu dla uczniów). Zachęć, aby dokonali wyboru i podzielili się z kolegami swoimi refleksjami. Jakich uczniów jest więcej w klasie? Tych, gotowych sięgnąć po banknot, czy tych, którzy się wstrzymają?

W podsumowaniu powiedz, że ludzie mają zróżnicowane podejście do ryzyka, dla jednych nadzieja na osiągnięcie korzyści

jest silniejsza, niż obawa straty, dla drugich to obawa jest silniejsza. Ci pierwsi to ryzykanci. Ryzykant to ktoś, kto gotów jest narazić się na uszczerbek lub stratę, wtedy kiedy chce zdobyć nagrodę, którą mogą być ekscytujące przeżycia, satysfakcja, sława lub pieniądze. Ci drudzy to asekuranci. Asekurant to ktoś ostrożny w podejmowaniu decyzji w sprawach, których wynik jest niepewny, to ktoś, kto unika ryzyka lub je ogranicza na wszelkie dostępne sposoby.

Zwróć uwagę, że każdy przedsiębiorca czy to początkujący, czy to doświadczony musi być gotów zmierzyć się z ryzykiem. Biznes i ryzyko są nierozdzielne. Tajemnica sukcesu tkwi w umiejętności zarządzania ryzykiem.

4. Zarządzanie ryzykiem w praktyce

Praca w grupach

15 minut

Zaproś uczniów do wykonania ćwiczenia 2 ze strony 13 skryptu dla uczniów. Powiedz, że ich zadaniem będzie określenie, jakie ryzyka mogą wystąpić podczas imprezy masowej jaką jest *Bieg Szlakiem Wygasłych Wulkanów*, jak są one prawdopodobne i jak je zminimalizować. Wszystkie potrzebne informacje dotyczące zarządzania ryzykiem uczniowie znajdą na stronach 7-11 skryptu dla uczniów.

3. Przeczytaj, przejrzyj....

Bernstein Peter, *Przeciw Bogom. Niezwykłe dzieje ryzyka*, WIG-Press, Warszawa, 1997

Kiev Ari, *Psychologia ryzyka. Jak radzić sobie z niepewnością rynku*, Wyd: Linia, 2016

Mendel Zbigniew, *Reguły small biznesu. Własna firma w praktyce*, Wydawnictwo Helion, 2012

Mikulska Anieli, *Zarządzanie ryzykiem jako czynnik sprzyjający wzrostowi MSP, WSPÓŁCZESNE ZARZĄDZANIE, nr 4/2010, Kwartalnik środowisk Naukowych i Liderów Biznesu*

Taleb Nassim Nicholas, *Czarny Łabędź. O skutkach nieprzewidywalnych zdarzeń*, Wyd: Kurhaus Publishing, Format: EPUB + PDF + MOBI

Publikacja przygotowana przez stowarzyszenie „W stronę dziewcząt” przy wsparciu finansowym Biura Edukacji m. st. Warszawy

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

Partner:

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

www.ipiss.com.pl

Wydawca:

stowarzyszenie „W stronę dziewcząt”

www.wstronedziewczat.org.pl

Tekst: Anna Wołosik

Oprawa graficzna: zespół stowarzyszenia „W stronę dziewcząt”

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia W stronę dziewcząt. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, oraz o posiadaczach praw. Treść licencji jest dostępna na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Łomianki, 2016

Wydawca
Stowarzyszenie W stronę dziewcząt
www.wstronedziewczat.org.pl